

T.C.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 41208501-010.06.01

Konu : Gümrük Yükümlülüğünün Doğması

GENELGE (2016/...)

Muhtelif gümrük idarelerinden Bakanlığımıza intikal eden yazılardan, dahilde işleme rejimi (DİR) hükümlerinin ihlali halinde ilgili ithalat vergilerinin ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238 inci maddesinin tatbikine ilişkin zamanaşımı hükümlerinin uygulanmasında hangi tarihin esas alınacağı hususunda tereddüt hasıl olduğu anlaşılmış olup, zamanaşımı hükümlerinin uygulanmasında esas alınacak tarih konusunda aşağıdaki hususlar dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

1- DİR hükümlerinin ihlali durumunda oluşan vergi aslı alacakları için;

a) Dahilde işleme izin belgesi (DİİB)/izninin açık olduğu durumlardaki rejim ihlali tespitleri sonucunda oluşacak vergi aslı alacakları, 2015/15 sayılı Genelge'de belirtildiği üzere, kesinleşmiş alacaklar olarak değerlendirilerek, bu alacaklar için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun ilgili maddeleri kapsamında işlem tesis edilmektedir.

b) Mezkur Genelge uyarınca, taahhüt hesabı kapatılmış DİİB/izin kapsamında sonradan tespit edilen ve ek tahakkuk düzenlenmesi gereken durumlar için ise, tahakkuk zamanaşımı söz konusu olmaktadır. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 197/2 nci maddesi; "Yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1 inci fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligat, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılır. Şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılması zaman aşımını " hükmündedir.

2- DİR hükümlerinin ihlali durumunda Kanun'un 238 inci maddesinin tatbiki için; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun soruşturma zamanaşımına ilişkin 20 nci maddesi uyarınca, zamanaşımı süresi, kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticenin gerçekleşmesiyle işlemeye başlamakta olup, söz konusu tarih gümrük mevzuatı çerçevesinde gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihe tekabül etmektedir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 193 üncü maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunla konulmuş aksine hükümler ve 2 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir eşyaya uygulanacak ithalat veya ihracat vergileri tutarı, bu eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenir." hükmüne yer verilmektedir.

Kanun'un 114 üncü maddesi uyarınca, DİR kapsamında bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde, 115 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gümrük vergileri, ithal eşyasının dahilde işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları göz önünde bulundurularak hesaplanmaktadır. Dolayısı ile yükümlülüğün doğma tarihi rejim ihlalinin gerçekleştiği ve zamanaşımı hükümlerinin uygulamasına esas tarih, DİR açısından yükümlülüğün başlama tarihi ise ilgili vergi ve cezaların hesaplanmasına esas tarih olmaktadır.

Sonuç olarak, DİR kapsamında bir ihlal tespiti durumunda, Gümrük Kanunu’nun 183 ve 184  nc  maddeleri ile yukarıda belirtilen ilgili diğ r maddeler göz önünde bulundurularak, gümrük yükümlülüğünün doğduğı tarih olarak ihlalin gerekleştirildiğı tarihin esas alınması; gümrük yükümlülüğünün doğduğı tarihin mezkur hüküm uyarınca kesin olarak tespitinin mümkün olmaması halinde ise Kanunun 193/2 nci maddesine paralel olarak, gümrük idarelerinin bu eşya için bir gümrük yükümlülüğü doğduğı sonucuna vardıkları tarihin esas alınması, gerekmektedir.

Buna göre, söz konusu tarihin olay bazında değ rlendirilmesi gerekmele birlikte, aşağıda örnek olaylar bazında yükümlülük doğma tarihleri belirtilmiştir:

1. DİR kapsamında üretilen işlem görmüş ürünün yurt içinde satıldığının tespiti durumunda, yükümlülüğün doğduğı tarih olarak eşyanın satış tarihinin, bu tarihin kesi olarak tespit edilememesi ve varsa bu eşya yerine yapılmış gibi gösterilen bir ihracatın tespiti halinde bu ihracata ilişkin beyannamenin tescil tarihinin,
2. DİR kapsamında izin verilenden fazla ithalat yapılması durumunda, söz konusu fazla ithalata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihinin,
3. Önceden ihracat koşulu bulunan D İB kapsamında, bu koşula uyulmaksızın ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu ithalata ilişkin beyanname tescil tarihinin,
4. Bu tarihlerin kesin olarak tespitinin mümkün olmaması halinde, duruma göre ilgili dahilde işleme izin belgesi/izninin kapatılma/iptal tarihinin, esas alınarak işlem yapılması gerekmektedir.

Bilgileri ile buna göre gereğini rica ederim.

Cenap AřCI

Bakan a. M řteřar